

WPROWADZENIE

Prezentowany zbiór dziewięciu artykułów naukowych stanowi efekt pracy ich autorów nad ważnymi i zarazem aktualnymi, ekonomicznymi problemami funkcjonowania i rozwoju przedsiębiorstw. I choć opracowania te nie stanowią zwartego tematycznie dokonania naukowego, jednak wyróżnić można w nim dwa wiodące problemy. Pierwszym z nich jest działanie przedsiębiorstwa na rynku kapitałowym, drugim zaś – przekształcenia form i sposobów działania tej podstawowej jednostki gospodarczej. Kwestie te są z sobą bezpośrednio powiązane, tworząc zarazem pewien wycinkowy obraz działalności przedsiębiorstwa w zmieniającym się środowisku gospodarczym. Wspólną ośnową wszystkich artykułów jest strategia przedsiębiorstwa.

Za bardzo ważny czynnik sukcesu przedsiębiorstwa uznać należy wykorzystanie przez te jednostki sposobności zaistnienia i działania na rynku kapitałowym. Rynek ten stwarza – jak wskazuje A. N. Duraj – przedsiębiorstwom określone warunki pozyskania kapitału niezbędnego do rozwoju. Ta cecha jest obecna zarówno na francuskim (Marché Libre), jak i polskim pozagiełdowym rynku kapitałowym (CeTO). Rynki te tworzą duże szanse szczególnie dla małych i średnich przedsiębiorstw o znaczącej innowacyjności działania.

T. Sosnowski podkreśla, iż zidentyfikowane przez niego znaczenie funduszy kapitału ryzyka w kreowaniu innowacyjności przedsiębiorstw w Polsce, i tym samym w kreowaniu przewag konkurencyjnych, można określić jako nie w pełni przystające do możliwości ich wykorzystania w finansowaniu działalności innowacyjnej.

Przedstawione przez L. Karbownik wyniki badań empirycznych nad wykorzystaniem analizy skupień w diagnozowaniu sytuacji finansowej spółek akcyjnych sektora budownictwa mają duże walory poznawcze i praktyczne. Stanowią ważne dokonania diagnostyczne nad oceną sytuacji finansowej przedsiębiorstwa w oparciu o wyodrębnione homogeniczne grupy podmiotów o zbliżonych wartościach zmiennych objaśnianych.

Rynek kapitałowy w różny sposób reaguje na informacje i efekty działania spółek giełdowych. Empirycznie zweryfikowana i potwierdzona przez D. Pasińską hipoteza, stwierdzająca, że rynek kapitałowy w Polsce reaguje obniżeniem ceny akcji na informację o emisji obligacji zamiennych na akcje, wskazuje, iż w zbiorze badanych spółek mamy do czynienia z dość zróżnicowaną wrażliwo-

ścią cen akcji na ogłoszenie zamiaru emisji obligacji zamiennych na te papiery wartościowe.

Zysk netto przedsiębiorstwa może być uznany za niezmiennie ważny czynnik rozwoju przedsiębiorstwa oraz determinantę jego wartości rynkowej, a wielkość i znaczenie w zarządzaniu przedsiębiorstwem są określone wieloma czynnikami oraz przeznaczeniem.

A. Pieloch wskazuje, iż polskie publiczne spółki akcyjne preferują finansowanie wynagrodzenia za umorzenie akcji własnych z ponadprzeciętnego zysku netto. Natomiast A. Sajnog formułuje – na podstawie własnych badań empirycznych – wniosek o występowaniu w polskich spółkach akcyjnych zróżnicowanej, co do siły i kierunku, zależności między zobowiązaniami długoterminowymi a rentownością kapitału własnego.

W finansowaniu działalności przedsiębiorstw ważną rolę pełni – obok zysku netto – amortyzacja. Jest ona – jak podkreśla M. Grabowska – istotnym składnikiem strategii gospodarowania kapitałem zasobowym przedsiębiorstwa oraz kształtowania kosztów operacyjnych.

Za działania strategiczne przedsiębiorstwa uznane są też kwestie *outsourcing-u* zarządzania kredytem handlowym i należnościami od odbiorców. M. Papiernik-Wojdera podaje m. in., iż niezależnie od występowania szerokiego spektrum rozwiązań *outsourcing-owych* istnieje konieczność bardzo troskliwego poszukiwania partnera *outsourcing-owego* oraz wdrażania i kontrolowania *outsourcing-u*.

A. Matuszewska-Pierzynka wskazuje na miejsce spółek pracowniczych w procesie prywatyzacji polskich przedsiębiorstw państwowych, eksponując metody i ścieżki prywatyzacji prowadzące do powstania spółki pracowniczej. Autorka podkreśla, iż w wyniku prywatyzacji bezpośredniej mogą powstawać różnorodne spółki, które nie zawsze mogą być określane jako spółki pracownicze.

Prezentowane problemy nie są i nie mogą być traktowane jako kwestie zamknięte i nie podlegać dyskusji. Wyrażają one poglądy i przedstawiają wyniki teoretyczno-empirycznych badań naukowych, które były dyskutowane na posiedzeniach zespołu Katedry Analizy i Strategii Przedsiębiorstwa UŁ.

Jan Duraj